

Az erdei szalonka monitoring megfigyelési módszereinek terepi ellenőrzése

Sörös Kata

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus
Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet
Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék
Vadgazda mérnök szak
Nappali tagozat

dr. Schally Gergely Tibor
tudományos főmunkatárs
Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet
Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék

Tartalmi kivonat

A kutatás célja az volt, hogy az erdei szalonka (*Scolopax rusticola*) tavaszi időszakban végzett monitoringvizsgálata során összehasonlítsam a húzáson alapuló megfigyelések és az éjszakai számlálások eredményeit. A terepi adatgyűjtés 2024-ben és 2025-ben tavasszal zajlott a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) tangazdaság területén.

A húzási megfigyelések 3,1 hektáron, a reflektoros számlálások pedig 22,9 hektáron zajlottak. Az észlelt madarak számát mindkét módszerrel rögzítettem, majd az adatokat digitálisan feldolgoztam. Az eredmények kiértékelése során diagramokat, illetve táblázatokat készítettem a módszerek közötti eltérések vizsgálatára.

A 2024-es évben a húzáson és az éjszakai számláláson észlelt egyedszámok között gyenge–közepes korreláció volt kimutatható, míg 2025-ben erős, szignifikáns kapcsolat mutatkozott. Ez azt jelzi, hogy a két módszer közötti összefüggés az időjárási és környezeti feltételektől függően változhat. A vizsgálatok alá támasztják, hogy a két módszer eltérő érzékenységgel detektálja az egyedeket.

Fontos megjegyezni a hiba lehetőségeket a kutatás során, hisz a húzáson történő megfigyelések gyakran alul becsülhetik az egyedszámot, különösen kedvezőtlen időjárási feltételek mellett. A hőkamerás számlálás ezzel szemben túlbecsülheti az állomány nagyságát például a többszöri számlálások miatt.

A vizsgálatok igazolták, hogy a két módszer együttes alkalmazása ad teljesebb képet a populáció aktivitásáról és annak éves változásairól. A monitoring program fenntartása nemcsak a természetvédelmi szempontú állományértékelés, hanem a vadgazdálkodási döntések megalapozása miatt is kiemelten fontos. A jövőben a hőkamerás technológia és a GPS-telemetriás megfigyelések további integrálása új lehetőségeket kínálhat a faj mozgásának, térhasználatának és populációs dinamikájának pontosabb vizsgálatára. A hosszú távú trendek feltárása érdekében a program fenntartása és a módszerek párhuzamos használata indokolt, ami hozzájárul a faj fenntartható kezeléséhez Magyarországon.